

Số: 21 /CT-TTg

Hà Nội, ngày 14 tháng 10 năm 2013

CHỈ THỊ**Về việc tăng cường công tác quản lý, đảm bảo an toàn hồ chứa nước**

Hiện nay, trên cả nước có gần 7000 hồ chứa thủy lợi, thủy điện đang hoạt động, các hồ chứa này đã phát huy hiệu quả, góp phần quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt là phát triển nông nghiệp, ổn định đời sống nhân dân.

Tuy nhiên, phần lớn các hồ chứa, nhất là các hồ thủy lợi vừa và nhỏ đã được xây dựng từ 30 đến 40 năm trước, số liệu tính toán, kinh nghiệm thiết kế, kỹ thuật thi công hạn chế nên nhiều hồ đập không còn phù hợp với điều kiện mưa lũ cực đoan hiện nay. Mặt khác, lực lượng quản lý, vận hành hồ còn mỏng, nhiều nơi không có đội ngũ đủ năng lực chuyên môn, thiếu kinh phí duy tu, bảo dưỡng nên nhiều hồ đã bị xuống cấp, hư hỏng, tiềm ẩn nguy cơ sự cố.

Công tác quản lý nhà nước về an toàn đập của các Bộ, ngành, địa phương dù đã có nhiều cố gắng nhưng vẫn còn lúng túng, bị động. Chất lượng quy hoạch chưa đáp ứng được yêu cầu, nhất là quy hoạch các hồ thủy điện nhỏ. Công tác quản lý, giám sát chất lượng công trình xây dựng trong thiết kế, thi công một số hồ đập thủy điện, thủy lợi nhỏ, nhất là đối với công trình do chính quyền cơ sở, các hợp tác xã, doanh nghiệp tư nhân làm chủ đầu tư còn hạn chế, chưa chặt chẽ; một số chủ đầu tư và nhà thầu không tuân thủ các quy chuẩn, tiêu chuẩn, chỉ dẫn kỹ thuật nên đã để xảy ra sự cố trong quá trình thi công công trình. Việc thực hiện các quy định pháp luật về quản lý an toàn đập của chủ đập chưa đầy đủ, nghiêm túc: nhiều chủ đập chưa thực hiện kiểm định đập và kiểm tra tính toán lại dòng chảy lũ, khả năng xả lũ, chưa cắm mốc giới xác định phạm vi vùng phụ cận bảo vệ đập, chưa xây dựng phương án bảo vệ đập, phương án phòng chống lụt bão bảo đảm an toàn đập, chưa lập, phê duyệt phương án phòng chống lũ lụt vùng hạ du. Nhiều hồ đập thiếu hệ thống quan trắc, chưa có hệ thống giám sát thông tin hồ chứa, chưa xây dựng hệ thống cảnh báo xả lũ cho vùng hạ du.

Trong bối cảnh biến đổi khí hậu, thiên tai ngày càng phức tạp, khó lường và sự xuống cấp theo thời gian tiềm ẩn nguy cơ dẫn đến mất an toàn hồ chứa. Để tăng cường công tác quản lý nhà nước, khắc phục những tồn tại trong công tác quản lý an toàn đập, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương, Xây dựng, Tài nguyên và Môi trường, Khoa học và Công nghệ, Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố nơi có hồ chứa triển khai thực hiện một số công việc chủ yếu sau đây:

1. Rà soát hệ thống văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến đầu tư xây

dụng và quản lý an toàn đập; phân cấp quản lý gắn với trách nhiệm cụ thể của từng Bộ, ngành, địa phương, chủ đầu tư trong việc quản lý đầu tư xây dựng các công trình hồ chứa; bổ sung các tiêu chuẩn, quy chuẩn về quản lý an toàn đập; rà soát, quy định chặt chẽ về năng lực của tổ chức tư vấn, cơ quan quản lý dự án và nhà thầu thi công công trình hồ chứa để nâng cao chất lượng công trình; tăng cường hiệu lực thực thi pháp luật, hiệu quả quản lý của các cơ quan quản lý Nhà nước ở Trung ương và địa phương đối với công tác quản lý đầu tư, xây dựng hồ chứa. Cập nhật, điều chỉnh quy trình vận hành để đảm bảo an toàn, phù hợp với điều kiện thực tế và nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên nước.

2. Tiếp tục chấn chỉnh, nâng cao chất lượng công tác quy hoạch, rà soát các dự án chưa triển khai xây dựng (kể cả các dự án đã bố trí vốn), kiên quyết dừng thực hiện các dự án hiệu quả thấp, ảnh hưởng lớn đến môi trường, xã hội, không đảm bảo phát triển bền vững.

3. Củng cố lực lượng quản lý chuyên trách, đủ năng lực chuyên môn để quản lý an toàn hồ đập; thường xuyên thực hiện công tác đào tạo, tập huấn nâng cao năng lực cho lực lượng quản lý, vận hành hồ chứa.

4. Một số nhiệm vụ cụ thể:

a) Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương:

- Phân công cụ thể trách nhiệm của cơ quan quản lý chuyên ngành và chính quyền các cấp trong việc thực hiện chức năng quản lý nhà nước về an toàn đập.

- Tăng cường đôn đốc, kiểm tra, hướng dẫn các chủ đập trên địa bàn thực hiện các quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập, kiên quyết xử lý đối với các chủ đập không thực hiện đầy đủ quy định của pháp luật về quản lý an toàn đập.

- Chỉ đạo các cơ quan, đơn vị tăng cường kiểm tra, xử lý vi phạm về quản lý chất lượng công trình xây dựng đối với các hoạt động đầu tư xây dựng, sửa chữa, nâng cấp các công trình hồ chứa trên địa bàn, nhất là đối với các hồ chứa do chính quyền huyện, xã và doanh nghiệp tư nhân làm chủ đầu tư.

- Củng cố lực lượng quản lý hồ chứa có đủ năng lực, chuyên môn; tổ chức tốt việc theo dõi, kiểm tra hồ đập trước, trong và sau mùa mưa lũ nhằm phát hiện sớm những nguy cơ gây mất an toàn công trình và có biện pháp xử lý kịp thời, tránh để xảy ra sự cố.

- Chỉ đạo các Sở: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương và Ban Chỉ huy Phòng, chống lụt, bão các cấp tổ chức kiểm tra, đánh giá mức độ an toàn của các hồ chứa thủy lợi, thủy điện trên địa bàn. Trên cơ sở đó, lập danh mục các hồ chứa hư hỏng, xuống cấp và xây dựng phương án chủ động bảo đảm an toàn công trình và dân cư vùng hạ du.

- Quyết định việc tích nước và bảo đảm an toàn đối với các hồ chứa trên địa bàn thuộc trách nhiệm quản lý; phối hợp chỉ đạo quản lý các hồ chứa trên địa bàn

do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Công Thương trực tiếp quản lý.

- Chủ động chỉ đạo xây dựng, phê duyệt phương án phòng chống lũ, lụt, đảm bảo an toàn dân cư vùng hạ du trong các tình huống xả lũ khẩn cấp và vỡ đập, đặc biệt là đối với các hồ chứa có dung tích lớn; tổ chức diễn tập, hướng dẫn nhân dân chủ động ứng phó với các tình huống khẩn cấp.

b) Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

- Khẩn trương hoàn thành dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 72/NĐ-CP ngày 07 tháng 05 năm 2007 của Chính phủ về quản lý an toàn đập để trình Chính phủ trong tháng 12 năm 2013, trong đó phân rõ trách nhiệm của các Bộ, ngành, địa phương và các cơ quan liên quan, nâng cao vai trò, trách nhiệm của chính quyền địa phương các cấp trong việc quản lý an toàn đập; nghiên cứu mô hình Hội đồng an toàn đập phù hợp để tăng cường quản lý an toàn đập.

- Chủ trì, phối hợp với các Bộ: Công Thương, Xây dựng, Khoa học và Công nghệ ban hành các văn bản hướng dẫn trình tự, thủ tục và nội dung lập, thẩm định, phê duyệt phương án phòng chống lũ, lụt cho vùng hạ du hồ chứa trong tình huống xả lũ khẩn cấp và vỡ đập để thống nhất áp dụng; rà soát, bổ sung các quy chuẩn, tiêu chuẩn quy định và hướng dẫn thực hiện các nội dung về quản lý an toàn đập.

- Hoàn chỉnh Đề án xây dựng hệ thống thông tin giám sát hồ chứa phục vụ phòng, chống thiên tai, trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định; hướng dẫn một số địa phương lắp đặt hệ thống quản lý thông tin hồ chứa tại cơ quan chỉ huy phòng, chống lụt, bão cấp tỉnh; từng bước đầu tư trang bị hệ thống giám sát tự động, hệ thống cảnh báo xả lũ hạ du cho các hồ chứa thủy lợi lớn để hỗ trợ quản lý, vận hành và chỉ đạo ứng phó trong trường hợp khẩn cấp.

- Chỉ đạo, tổ chức lập phương án phòng, lũ, lụt cho vùng hạ du trong tình huống xả lũ khẩn cấp và vỡ đập theo quy định đối với các hồ chứa có dung tích lớn do Bộ quản lý.

- Chủ trì, phối hợp với các địa phương rà soát, lập danh mục các hồ chứa thủy lợi có nguy cơ mất an toàn; sắp xếp thứ tự ưu tiên để từng bước sửa chữa, nâng cấp bảo đảm an toàn; phối hợp với các Bộ: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư cân đối, hỗ trợ có mục tiêu từ ngân sách Trung ương để sửa chữa, nâng cấp các hồ chứa thủy lợi theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại công văn số 1419/VPCP-KTN ngày 20 tháng 02 năm 2013.

- Chỉ đạo kiểm tra, đánh giá mức độ an toàn, quyết định việc tích nước bảo đảm an toàn đối với các hồ chứa do Bộ quản lý.

c) Bộ Công Thương:

- Chấn chỉnh, nâng cao chất lượng công tác quy hoạch các hồ chứa thủy điện; tiếp tục rà soát các dự án chưa triển khai xây dựng, kiên quyết, dừng thực

hiện các dự án hiệu quả thấp, ảnh hưởng lớn đến môi trường, xã hội, không bảo đảm phát triển bền vững.

- Phối hợp với địa phương kiểm tra, đôn đốc các chủ đầu tư, chủ đập quản lý hồ chứa thủy điện thực hiện các quy định pháp luật về quản lý chất lượng xây dựng và quản lý an toàn đập.

- Chỉ đạo các cơ quan chức năng kiểm tra, đánh giá mức độ an toàn; quyết định việc tích nước bảo đảm an toàn đối với các hồ chứa do Bộ quản lý (trừ các công trình thủy điện trên bậc thang thủy điện sông Đà do Thủ tướng Chính phủ quyết định theo đề nghị của Hội đồng Tư vấn Khoa học và Công nghệ về an toàn thủy điện Hòa Bình); kiên quyết không để các hồ chứa không bảo đảm an toàn tiếp tục tích nước.

- Chỉ đạo các chủ đập thủy điện xây dựng phương án phòng, chống lũ, lụt vùng hạ du trong tình huống xả lũ khẩn cấp và vỡ đập theo đúng quy định; đầu tư trang bị hệ thống giám sát tự động, hệ thống cảnh báo xả lũ hạ du cho các hồ chứa thủy điện để hỗ trợ quản lý, vận hành và chỉ đạo ứng phó trong trường hợp khẩn cấp.

- Chỉ đạo Tập đoàn Điện lực Việt Nam phối hợp chặt chẽ với Tổng cục Thủy lợi (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) và các địa phương chỉ đạo các chủ hồ chứa vận hành điều tiết, xả nước các hồ thủy điện phục vụ sản xuất nông nghiệp và dân sinh.

d) Bộ Xây dựng:

- Chủ trì, phối hợp với các Bộ: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương rà soát, bổ sung các quy định nhằm tăng cường quản lý nhà nước về chất lượng công trình xây dựng hồ chứa, đặc biệt chú trọng quản lý công tác tư vấn; quy định cụ thể điều kiện năng lực và kinh nghiệm của các đơn vị tư vấn; lập quy hoạch, thiết kế, giám sát công trình hồ chứa; nâng cao trách nhiệm của cơ quan thẩm định, thẩm tra.

- Nghiên cứu điều chỉnh, bổ sung các quy chuẩn, tiêu chuẩn xây dựng liên quan đến kháng chấn động đất trong điều kiện biến đổi khí hậu.

đ) Bộ Tài nguyên và Môi trường:

- Tiếp tục xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy trình vận hành liên hồ chứa trên các lưu vực sông theo Quyết định số 1879/QĐ-TTg ngày 13 tháng 10 năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ; Tăng cường kiểm tra việc thực hiện quy trình vận hành liên hồ chứa.

- Tăng cường nâng cao chất lượng dự báo mưa, lũ cho các lưu vực sông.

e) Bộ Khoa học và Công nghệ:

- Phối hợp với các Bộ: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương, Xây dựng hoàn chỉnh các quy chuẩn, tiêu chuẩn về quản lý an toàn đập.

- Tiếp tục tổ chức thực hiện nghiên cứu khoa học công nghệ phục vụ quản lý an toàn đập.

g) Các Bộ: Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính: Cân đối, bố trí hỗ trợ có mục tiêu từ ngân sách Trung ương trong dự toán ngân sách hàng năm và các nguồn vốn khác để sửa chữa, nâng cấp bảo đảm an toàn các hồ chứa thủy lợi. Nghiên cứu, đề xuất nguồn thu ổn định để có kinh phí cho công tác bảo trì, sửa chữa nâng cấp hồ chứa thủy lợi và thực hiện các nội dung về quản lý an toàn đập.

Thủ tướng Chính phủ yêu cầu Bộ trưởng các Bộ: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương, Xây dựng, Tài nguyên và Môi trường, Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Khoa học và Công nghệ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chịu trách nhiệm thi hành Chỉ thị này./.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng
- Thủ tướng, các PTTg Chính phủ;
- Văn phòng Trung ương và các Ban của Đảng;
- Văn phòng Tổng Bí thư;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc CP;
- HĐND, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Tòa án nhân dân tối cao;
- Viện kiểm sát nhân dân tối cao;
- Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, các Vụ: TH, KTTH, NC, V.I, V.III, Công TTĐT;
- Lưu: VT, KTN (3). Tuyenh 110

**KT. THỦ TƯỚNG
PHÓ THỦ TƯỚNG**

Hoàng Trung Hải